

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001072

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цао Шиюй Цао Шиюй

2. Shiyu C. Cao

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7975

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.45, 18.41.51

Тема дисертації:

1. Фортепіанні сюїти китайських композиторів в історико-стильовій парадигмі розвитку жанру
2. Piano suites by Chinese composers in the historical and stylistic paradigm of the genre's development

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню фортепіанних сюїт китайських композиторів як феномену в парадигмі історичних та стильових тенденцій розвитку жанру циклічної інструментальної музики. В роботі в контексті історично-музикознавчого аналізу досліджено процеси виникнення та наступного розвитку фортепіанних сюїт у творчості китайських композиторів крізь призму національних музичних традицій в синергії із стилістикою сучасної європейської музики. Цей аналіз здійснено при презентації найпоказовіших сюїт видатних китайських композиторів, створених упродовж розвитку китайської музики в історичних періодах Нового та Новітнього Китаю. Проведено культурологічно- мистецтвознавчий дискурс дослідження фортепіанної сюїти в контексті розвитку жанру. Визначено теоретико-методологічні засади дослідження розвитку сюїти в європейській та китайській музичних культурах, сутнісні ознаки їх несхожості в процесі

історичного розвитку, що полягають у відмінності антропологічних сенсів, різних психотипів Заходу і Далекого Сходу, релігійно-філософських систем, соціокультурних норм, специфіки мов, типів писемності, усталеності систем нотного запису, розвитку музичного інструментарію та засвоєння музичних форм. Для осмислення комплексу цих факторів здійснено аналіз наукової літератури, присвяченої питанням становлення і розвитку сюїти (Х. Рімана, Г. Бекка, Й. Чапеллі, Й. Форкеля, Р. Мюнніга, Т. Норлінда та ін.), у т. ч. українських (Л. Кияновської, О. Кричинської, М. Калашник, В. Клима, М. Боровика, П. Довганя, В. Батанова, С. Никитенко та ін.) та китайських науковців і композиторів (Чу Ван Хуа, Тан Дуна, Чжао Сяошена, Діна Шаньде, Чжао Юе, Сунь Я, Ма Вей та ін.), а також ключовим для обраної теми теоретичним поняттям. Відзначено вплив і здобутки українських композиторів, у яких сюїта стала одним із способів утілення традицій українського національного побуту, відображення специфіки своєї національної музики та створення на основі українського мелосу нових жанрових різновидів фортепіанних сюїт. Спираючись на засади компаративного аналізу, проведено стислий історичний огляд становлення і розвитку сюїтного жанру в творчості західноєвропейських, у т. ч. українських, і китайських композиторів, здійснено історико-музикознавче дослідження жанрових і стильових ознак китайських фортепіанних сюїт, визначено спільні та відмінні ознаки. Спільними ознаками постають домінування звернення до фольклорних джерел, національної тематики, тяжіння до використання пісенних і танцювальних мелодій, засвоєння традицій побудови форми сюїти інших національних культур. Відмінними – відбиття національних естетичних принципів, специфіки національної ментальності, зокрема, особливостей ставлення до природи і Всесвіту та способів їх змалювання, в специфіці програмності китайської сюїти, що передбачає відтворення вельми докладної розповіді, в ступені тяжіння до інноваційних рішень в проєкції на жанр фортепіанної сюїти. Етапи розвитку китайських сюїт систематизовано в хронологічній послідовності, що збігається із загальними періодами розвитку китайського професійного музичного мистецтва. Спостережено перенесення уваги китайських композиторів після 2018 року до створення оркестрових творів і творів театральнo-сценічних жанрів. Значне зниження інтересу до написання нових композицій у сфері сюїтної музики, як і до інших циклічних творів, зумовлене рядом факторів, серед яких у першу чергу постає перенесення акцентів зі створення академічних композицій для фортепіано в бік естрадної, популярної і розважальної музики, що від початку XXI ст. набирає глобальних обертів. Розвиток китайської фортепіанної сюїти в концептуальному полі міжкультурного діалогу і взаємодії музичних культур досліджено при аналізі наукових філософських, культурологічних та мистецтвознавчих праць з проблематики діалогу культур, міжнаціональних взаємин, інтеграційних процесів, діалогічності в сфері музичного мистецтва як виразників сучасного процесу глобалізації і факторів засвоєння надбань інших музичних культур. Визначено, що діалог культур включає широкий спектр компонентів, ознаки яких визначаються в міжнаціональних контактах, у їх особливому значенні в процесі засвоєння іншонаціонального, в інтегративних процесах, що передбачають категорію синтезу як, зокрема, взаємодії різних художніх стилів. В площині значення міжкультурного діалогу для розвитку жанру фортепіанної сюїти в Китаї визначено засвоєння іншонаціонального шляхом розгортання в Китаї гастрольно-виконавської і педагогічної діяльності європейців, практики професійної підготовки китайських композиторів у Європі та США, у взаємодії різнонаціональних композиторських практик. Пізнаючи світовий досвід і привносячи його надбання в китайську національну музику, розгортання міжкультурного діалогу сприяло розвиткові в творчості китайських композиторів ознак синтезування та інтеграції надбань сучасної музики.

2. The dissertation is devoted to the study of piano suites of Chinese composers as a phenomenon in the paradigm of historical and stylistic trends in the development of the genre of cyclic instrumental music. The paper studies in the context of historical and musicological analysis the processes of the emergence and subsequent development of piano suites in the works of Chinese composers through the prism of national musical traditions in synergy with the stylistics of modern European music. The analysis was carried out with the presentation of the most representative suites of outstanding Chinese composers, created throughout the development of Chinese music in the historical periods of New and Modern China. The Chinese piano suite is a unique phenomenon in the history of the development of world genres. Its uniqueness is already evident in the difference in the processes of formation

of early Western European piano suites, which began at the end of the 17th century, and the appearance of the first examples of suites of Chinese composers' works for the piano only in the 20th century, in the second half of the 1930s. After the creation of the first example, the piano suite by Liu Xue An ('Chinese Suite', 1936), the subsequent development of this genre in the works of national composers, which lasts less than a century, demonstrates enormous progress and bringing the suite cycle to a higher level of perfection. In a chronologically short period, Chinese composers have created hundreds of piano suites, demonstrating many high-quality, diverse samples at the level of world musical creativity. Studying and mastering the principles of creating a suite in European music, Chinese composers demonstrate highly professional examples of the embodiment of individual ways of national musical thinking. Considering the development of the European suite over a period of almost five centuries, and the Chinese one less than 90 years, we gain an understanding of the achievements that were manifested in its rapid progress - in the development of the structure of the form, figurative fullness, typological features that showed themselves in the embodiment of archetypal images, the tendency to reproduce pictures of nature and national rituals as the main ones among the concepts of Chinese music, in the application of picturesqueness, national methods of programmability and pictorial sound recording, in the inclination for the principles of the musical art of Romanticism and their skillful combination with the compositional techniques of the avant-garde - dodecaphony, pointillism and serial music. The relevance of the topic of the work is due to the lack of a comprehensive musicological study on the issues of the formation and development of the Chinese piano suite, which are of great importance for understanding the progress of this genre in China in its historical and stylistic paradigm. The presented work becomes even more relevant not only in the sense of the first study of the paradigmatic features of the development of the piano suite genre in China, but also in the first study and proof of the important role of performers and pianist teachers in China in the manifestations of their professional achievements in the study and performance interpretation of suites. The purpose of the work is to study the piano suites of Chinese composers and characterize their features in the context of the historical and stylistic paradigm of the development of the genre. The object of the study is the piano works of Chinese composers. The subject of the study is the process of development of piano suites of Chinese composers in the system of changes in the musical language of their samples in historical and stylistic contexts. The research methods are based on the interdisciplinary integration of scientific principles of musicology, history, cultural studies, philosophy, and philosophy of musical culture. Scientific novelty lies in the first experience of a holistic study of piano suites by Chinese composers in the system of changes in the musical language of their models in historical and stylistic contexts; in a comprehensive research and systematization of voluminous source material on the problems of the formation and development of the Chinese piano suite, systematization of suites by chronology of their origin, genre, figurative-thematic, and stylistic features, introduction into scientific circulation of a musicological analysis of a number of piano suites by Chinese composers presented in the work. Theoretical basis of the research. In the process of studying the topic of the dissertation, an analysis was made of scientific works by leading Western researchers, including Ukrainian ones, art history works by scientists, piano teachers and composers of China on the history of Western and Chinese music.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Цао Шію. Фортепіанний цикл «Картина Башу» забутого китайського композитора. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. № 1 (вип. 40). С. 157-163.
- Цао Шію. Концепція «органічної музики» Тан Дуна на прикладі фортепіанної сюїти «Спогади про вісім акварельних картин». Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка. Музикознавчий універсум. Львів, 2019. № 44. С. 166-179.
- Цао Шію. Фортепіанна сюїта Ду Мінсіня «Русалонька» як приклад поєднання засад національної та європейської музичної мови. Українська музика. Науковий часопис. Львів, 2019. Число 2 (32). С. 98-104.
- Цао Шію. Фортепіанний цикл Цюань Цзіхао «Поєднання довгого і короткого» як приклад авангардної музики доби нового Китаю. Українська музика: науковий часопис. Львів, 2019. Число 3-4 (33-34). С. 54-60.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали; аналітичний матеріал дослідження складають нотні видання циклічних творів китайських композиторів, матеріали інтерв'ювання, довідникових видань, міжнародних конкурсів та фестивалів.

Соціально-економічна спрямованість: основні положення та висновки дисертації можуть бути використаними в подальших дослідженнях із проблем музичної культури, композиторської творчості і фортепіанного мистецтва Китаю, сприятимуть поглибленню знань з історії світової музичної культури, можуть бути застосовані в лекційних курсах «стилі і композиційні прийоми в сучасній музиці», «історія фортепіанного мистецтва», «фортепіанна інтерпретація», «методика гри на фортепіано». матеріали дисертації та теоретичні результати можуть застосовуватись піаністами-виконавцями, а також дослідниками музичних жанрів та стилів, фортепіанної композиторської та виконавської творчості, стати підґрунтям для подальшого вивчення сюїти як жанру циклічної форми, при викладанні гри на фортепіано та історико-музикознавчих дисциплін в Китаї та Україні.

Охоронні документи на ОПВ:

Компіляції даних (бази даних)

Теоретичні аспекти дослідження знаходимо в статтях різної тематики: виконавського аналізу «Суйюан сюїти» Ма Сіцуня, в контексті розгляду творів з яскраво вираженим національним стилем, звукових експериментів китайського авангарду, вивчення жанру сюїти у фортепіанному мистецтві романтизму на прикладах українських і європейських зразків, в статтях тематики знайомства з творами сучасної китайської музики для фортепіано. Декілька дисертаційних досліджень присвячено вивченню аспектів жанровостильової динаміки української камерно-інструментальної сюїти, в контексті історико-стильової парадигми розвитку китайських фортепіанних циклічних форм сонати і варіацій, при дослідженні концепції форми в музиці Китаю, про сюїти для дітей серед інших жанрів китайської інструментальної музики. Комплексне вивчення китайської фортепіанної сюїти до цього часу ще не знайшло своїх дослідників і представлено вперше у цій роботі.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антонюк Ірина Миколаївна
2. Iryna M. Antoniuk

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул. Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карась Ганна Василівна

2. Hanna V. Karas

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1440-7461

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сюта Богдан Омелянович

2. Bohdan O. Siuta

Кваліфікація: д.н, професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4986-3451

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України ім.П.І Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214182

Місцезнаходження: , Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Академічний

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Граб Уляна Богданівна

2. Uliana B. Hrab

Кваліфікація: д. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1352-1951

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ластовецька-Соланська Зоряна Миколаївна

2. Zoryana M. Lastovetska-Solanska

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6606-9831

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кияновська Любов Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кияновська Любов Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ластовецька-Соланська Зоряна Миколаївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна